

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis
Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev
De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

III. Non admissis quoque rescriptis illis, Galli jura sua tuebantur. Olim
Clerici à Pontificibus commendati. Deinde adjunctæ sunt minæ
excommunicationum. Initium hujus coactionis circa tempus Lucij ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

cavendam esse generalem secessionem, si universa Ecclesia premeretur, subjunxit Legatus, super hac quidquid precepit, tali conditione licet tacita intellexisse, si Imperium & alia regna consentirent. Adjunxit se nihil amplius super hac attentaturum, donec per regna alia Prelati consenserint, quod creditur provenire non posse. Vnde patet in re nova constituenta per Gallias, consensum Regis, Episcoporum, & procerum exquisitum fuisse à Legato, eumque à rescripto exequendo abstinuisse, ob Clericorum totiusque regni dissensum, & ob scandali imminentis & secessione periculum.

II. Eodem animo tuendae libertatis canonice ferebatur Robertus Lincolniensis Episcopus in Anglia, vir singulari pietate conspicuus: qui non expectato synodali decreto, sibi liberum putavit præcepto cuidam Innocentij IV. de conferenda Præbenda in sua Ecclesia reniti; quia juri recepto contrarium erat. *Noverit*, inquit, *discretio vestra quid mandatis apostolicis affectione filiali devoe & reverenter obedio; tis quoque que mandatis apostolicis aduersantur, paternum Zelans honorem, adversor & obsto.* Ad utrumque enim teneorex divino mandato. Infrā: Propter hoc his que in predicta litera continentur, unicè, filialiter, & obedienter non obedio, contradico, rebello. Mox: Breviter autem recolligens dico, apostolice sedis sanctitas non potest nisi que in edificationem sunt, & non in destructionem. Hę autem quas vocant provisiones, non sunt in edificationem, sed in manifestissimam destructionem. Non igitur eas potest beata sedes apostolica acceptare; quia caro & sanguis, que regnum Dei non possidebunt, eas revelavit, & non Pater Domini nostri Iesu Christi qui est in celis. Nec omitendum est, clausulam illam solennem, quæ in omnibus rescriptis hodie inseritur, non obstante constitutione hac vel illa, jam tum usurpari cœpisse. quod agre ferebat Robertus Lincolniensis, eo quòd in statuentibus inconstantiam designaret, cùm tamen leges constantia quadam & perpetuitate vigeant, nisi necessitate cogente aliquando remittenda sint. De illius litera, inquit, & ei consilium longè latèque dispersarum superaccumulato Non obstante, nec ex legis naturalis observande necessitate inducto, scatet catastrophus inconstans. Si quis immodesta cuidam petulantiae verba Roberti adscribenda putet, isante omnia Theodorici Regis Italie sententiam perpendat apud Cagliodorum: *Pro equitate servanda, & nobis patimur contradici.* Et eodem sensu Regis Athalarici: *Rarum confidentiali genus est, interdum resistere contra vota Principis.*

III. Gallis eriam nostris ea mens erat, ut

non admissis Romanæ curiæ rescriptis, quæ Collatoribus jura per canones quæsita afferabant, se ab iis novitatibus expedirent. Sed tandem Romanis Pontificibus æquum visum est ut suæ commendationis ratio haberetur. Commendationem vocavi, quia olim Episcopis Clericos aliquando fedes apostolica commendabat tantum, ut concessio Diaconi & Presbyteri gradu, eorum inopiam sublevarent; exemplo Gregorij Magni, qui Syracusano & Fanensi Episcopis duos Clericos commendavit. Sed posteri commendationes & preces in præcepta verterunt; & præceptis, quæ, ut vidimus, à Collatoribus repudiabantur, Executores adjunxerunt, qui Episcopos ad Collationem cogerent, ut rectè explicuit Duarenus, Coactionis illius initia referri possunt ad tempora Lucij III. ad quam invitatus fuit à Stephano Tornacensi, cuius hæc sunt verba de Herveo Clerico commendato Canonico S. Aniani Aurelianensis: *Scripsit pro eo* Stephanus Torpa *felicitis recordationis pater Alexander (III.) Decanu & Canonicis sancti Aniani Aurelianensis. Scripsitis & vos primò & secundo. Sed neque preces neque preceptum vestram, quamvis tres prebende vacarent, voluerant audire. Abst, Pater, ut inanes sint preces vestre, contemptibilis auctoritas, elusorium præceptum; & nunc demum tanta, si placet, virtute intonet super eos majestas vestra, ut qui blanditiis juvari non potuerunt, imperio discant vinci.*

IV. Cùm ergo Collationes beneficiorum, imo & episcopatum, & monasteriorum, ad se traherent Romani Pontifices, resistentes si quid contra eorum rescripta ageretur, additis excommunicationibus in contumaces, nihil reliqui erat penes Episcopos Gallicanos quin adeo severis præceptis parerent & Collationum jure caderent. Quare ad remedium extraordinarium confluserunt, scilicet ad tuitionis regiæ præsidium, pietate Regis Ludovici X. interpellata, qui his morbis editio suo consuluit. Nondum enim oblitterata erat in Gallia, præ custodia canonum, Regum nostrorum auctoritas: quam ab Ivone commendatam sciebant anno Mxcvi. Consultus enim à Philippo Rege quid agendum esset, si post habita eo anno duo Concilia ab Urbano II. Nemausi & apud Clarummontem, Hugo Legatus apostolicæ sedis ad tertium Episcopos invitaret, (quod alienum erat à canonibus, qui duas synodos tantum celebrandas præscribunt) respondet Ivo se nihil rescivisse de consilio Legati. *Quod tamen si faceret, non esset hec apostolica institutio, vel ecclesiastica consuetudo. Quod si quis eos (id est, Episcopos) ultra terminos à patribus constitutos ang-* Ff ij

*Gregor. I. 1. ep. 141.
I. 5. ep. 47.*

*Franc. Duarenus
lib. 1. de fact. Eccl. ministr. cap. 8.*

*Stephanus Torpa
cp. 109.*

*Vide lib. 6. cap.
31. §. 7.*

Ivo ep. 16.